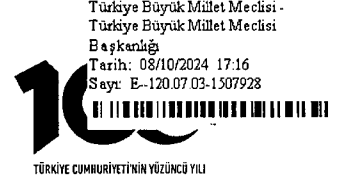

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-16097266

Konu : Soru Önergesi (7/8768)

7/8768 GK90

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26.01.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-1368172 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sayın Ahmet ŞIK'a ait 7/8768 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/8768) (3 Sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET ŞIK'A AİT 7/8768 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Hayvancılıkta sürdürülebilirliğin sağlanması, geliştirilmesi, verimliliğin artırılması, üreticinin korunması, hayvansal ürün piyasalarında istikrarın sağlanarak tüketicinin yeterli ve sağlıklı gıdaya erişimi sağlamak Bakanlığımızın öncelikleri arasında yer almaktadır.

8760 sayılı 2024-2026 Yıllarında Yapılacak Hayvancılık Desteklemelerine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında hayvansal üretim, su ürünleri üretimi, tarımsal araştırma ve geliştirmenin desteklenmesine ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Küçük aile işletmelerinin, kadın ve genç çiftçilerin, Bakanlığımızca belirlenen et ve süt üretim havzalarında hayvancılık yapanların ve ari işletmelerin önceliklendirildiği Bakanlığımızca oluşturulan yeni destekleme modeli ile yetiştiricilere, besilik erkek sığır, hastalıktan ari işletme, onaylı süt çiftliği, atık ve sözleşmeli besicilik konularında destekleme ödemeleri yapılmaktadır.

Bakanlığımızca hazırlanan Hayvansal Üretimin Planlanması kapsamında; hayvansal üretim, maliyet, kapasite ve pazarlama imkanları doğrultusunda planlanarak, doğal kaynakların da korunduğu yeni bir üretim modeli oluşturulmaktadır.

Tarımda sözleşmeli üretimin yaygınlaştırılması sağlanacaktır. Sözleşmeli üretim ile izlenebilir, öngörülebilir, sürdürülebilir üretiminin ve arz güvenliğinin sağlanması, üreticilerin gelirinin artırılması, girdi ve finansman kaynağı oluşturması, fiyat dalgalanmalarına karşı korunması ve alım garantisine kavuşması, alıcılar için de sürdürülebilir hammadde temini sağlanması hedeflenmektedir.

Hayvancılıkta temel amacımız verimli, kaliteli, sağlıklı üretimi artırmaktır. Bu amaçla, Hayvansal Üretimin Planlanması Kararı alınmış olup 06.06.2024 tarihinde 3 yıllık olarak üretim planlaması uygulanmaya başlanmıştır.

Bu kapsamda ilk önce; Kaliteli, sağlıklı, yeterli hayvansal gıda arzının sağlanması amacıyla, stratejik öneme haiz kırmızı et, beyaz et, süt ve yumurtanın nerede ne kadar üretileceğine dair üretim modelleri oluşturulmuştur.

Hayvansal üretim planlanırken;

- Değişen iklim koşulları ve yağış rejimi nedeniyle oluşan 11 ilimizdeki 52 ilçenin tarımsal yer altı su kısıtı bölgesi olması, Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) tarafından ülkemizi de içine alan Akdeniz havzasındaki çölleşme riski nedeniyle suyu merkeze alan bir yaklaşımla,
- Hayvancılığın en önemli ihtiyaç maddesi olan yem üretimi,
- Mera varlığı ve botanik yapısı,
- Üretilen ürünün işlenmesi ile iç ve dış piyasalardaki pazarlama durumu

değerlendirilmiştir.

Bütün bu unsurlar dikkate alınarak;

- Kırmızı et üretiminin planlanmasında besilik materyal temininin sağlanabilmesi,
- Süt üretiminde oluşan yoğun bölge ve su kısıtı bölgelere alternatif bölge oluşturulması,
- Kanatlı eti üretiminde kümeleşmeden kaynaklı yoğunluğun azaltılması, aktif kesimhane kapasitelerinin değerlendirilmesi ve Ortadoğu pazarlarının daha etkin kullanımı amacıyla süt, besilik materyal ve kanatlı eti üretim bölgeleri oluşturulmuştur.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Üretim planlaması ile üreticilerimize planlama bölgelerinde ilave destek, bu bölgelerde üretim yapacak mevcut işletmelerimize ve yeni yatırımcılarımıza Ziraat Bankası A.Ş. tarafından tarımsal kredilerde ilave %20 faiz indirimi ve Bakanlığımız tarafından yeni yatırımlara destek sağlanacaktır.

Ülkemizde 200 baş altında besi kapasitesine sahip olan işletmeler sütçülük ve besiciliğin beraber yapıldığı kombine işletmeler olduğundan besi materyali ihtiyaçlarının bir kısmını işletmelerine doğan erkek buzağılardan karşılamaktadır. 200 baş üzeri kapasiteye sahip besi işletmeleri ise sadece besicilik yapılan işletmeler olduğundan besi materyali ihtiyacının tamamına yakını işletme dışından karşılamaktadır. Bu nedenle, Besilik Sığır İthalatı Uygulama Talimatı'nın 4'üncü maddesinde böyle bir ayrıma gidilmiştir.

Ülkemizde 200 baş altında besi kapasitesine sahip olan işletmeler sütçülük ve besiciliğin beraber yapıldığı kombine işletmeler olduğundan yetiştiricilerin çiftlik faaliyetleri daha yoğun geçmektedir. Bu yetiştiricilerin ithalat işlemlerinin birlikler tarafından takip edilmesi yetiştiricilerin işlerini kolaylaştıracak ve örgütlenmeyi geliştirecektir.

İthal edilen besilik sığırlarda millileşme işlemi tamamlana kadar ortaya çıkacak her türlü hastalık, mecburi kesim veya ölüm durumlarında idari ve mali sorumluluğun yetiştiriciye ait olması durumu, Et ve Süt Kurumu tarafından yapılan sözleşmeler ile düzenlenerek yetiştiricilerin bu konuda mağduriyeti giderilmiştir.

Çiğ sütün tavsiye fiyatı Ulusal Süt Konseyince belirlenmekte ve ilan edilmektedir. Konseyin yapısında üretici, sanayici ve STK temsilcileri yer almaktadır.

19-21 Ocak 2024 tarihinde Ulusal Süt Çalıştayını düzenlenmiş olup çalıştayda tüm tarafların kabul edeceği 3 ayda bir maliyetin hesaplanması kararı alınmıştır.

Bu kapsamda Ulusal Süt Konseyi tarafından 9 Ağustos 2024 tarihinde yapılan yönetim kurulu toplantısında; Nisan ayında çiğ süt tavsiye fiyatı ile ilgili alınan karar gözden geçirilmiştir ve mevcut piyasa şartları ve maliyetler dikkate alınarak yapılan değerlendirmede güncel çiğ süt tavsiye fiyatının devamına karar verilmiştir.

Ulusal Süt Konseyi tarafından alınan karar tavsiye niteliğinde olup serbest piyasa şartlarında sütün yağı, proteini kuru maddesi ve diğer kalite kriterlerine göre 14,65 TL/lit fiyatın üzerinde de fiyatlanabilmektedir.

Çiğ sütün alım satımına ilişkin üreticinin gerek üyesi/ortağı olduğu kooperatif/birlik kanalıyla, gerekse şahıs olarak çiğ sütü satmış olduğu işleme tesisleri ile karşılıklı satış/tedarik sözleşmesi düzenleyerek süt fiyatını belirleme imkânı bulunmaktadır. Çiğ süt üretim maliyetleri işletmeden işletmeye, mevsimlere işletmenin büyüklüğüne, işletmenin bulunduğu bölge/il/ilçeye ve kaba yem üretimi gerçekleştirip gerçekleştirmediği gibi birçok parametreye göre değişiklik göstermektedir.

Bakanlığımızca sürdürülebilirliğin devamı için; çiğ süt üretim maliyetleri, çiğ süt fiyatları, üretim miktarı arz talep dengesi yakından titizlikle takip edilmektedir.

2023 yılında süt üreticilerimize ürettikleri yaklaşık 10 milyon ton çiğ süt için 4 milyar 700 milyon TL destek primi ödenmiştir.

2024 yılı itibarıyla çiğ süt desteği Ocak-Şubat-Mart dönemi kapsamında destekleme ödemesi üreticilerimize yapılmış olup üretici örgütleri üzerinden pazarlanan soğutulmuş çiğ inek sütü için 0,50 Litre/TL ödeme yapılmıştır. İlerleyen dönemde ödenecek prim miktarı Bakanlığımızca piyasa şartları göz önüne alınarak belirlenecektir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ESK tarafında çiğ süt fiyatlarının Ulusal Süt Konseyi tarafından belirlenen tavsiye fiyatın altına inmesini engellemek ve sektörde oluşan arz fazlası sütü değerlendirmek amacıyla yapılan çiğ süt regülasyonu kapsamında 2016-2023 yıllarında piyasadan toplanan yaklaşık 1,2 milyon ton arz fazlası çiğ süttan 98 bin ton yağsız süt tozu üretilerek üreticilerimize 1,3 milyar TL ödeme yapılmıştır. Ayrıca 2024 yılında yaklaşık 24.000 ton çiğ süttan üretilen yaklaşık 2.000 ton yağsız süt tozu üretilmiş olup piyasa ihtiyaçları ve üreticilerin desteklenmesi doğrultusunda çiğ süt regülasyon faaliyetlerine devam edilmektedir.

2025 yılında uygulanmaya başlanacak yeni destekleme modeli ile çiğ süt desteğinde temel desteklerin yanında; kaliteli çiğ süt üretimin artırılması, spekülative piyasa hareketliliğinin önlenmesi, hayvancılık işletmelerinin gençleştirilmesi, kadınların üretimde aktif rol oynaması, belirlenen üretim bölgelerinde üretim planlamasının teşvik edilmesi amacıyla, kadın üreticilerimize/genç üreticilerimize kalite kriterlerini sağlayan üreticilerimize ve özellikle ari işletmelerden elde edilen çiğ süte ilave destek primi ödenecektir.

Sözleşmeli Üretim Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik kapsamında tip sözleşmeler (<https://www.tarimorman.gov.tr/HAYGEM/Link/55/Hayvansal-Uretim-Tip-Sozlesmeleri>) yayımlanmış olup üreticiler veya ortağı/üyesi olduğu tarımsal amaçlı örgütler tarafından üretilmiş olduğu sütlerle ilgili olarak sözleşme zorunluluğu gelmiştir.

Söz konusu sözleşmelerde fiyat;

- Ulusal Süt Konseyinin, Gıda ve Tarımsal Ürün Piyasaları İzleme ve Değerlendirme Komitesi'nin görüşünü alarak ilan ettiği tavsiye fiyatına göre,
- Kaliteye, içeriğe ve miktara göre,
- Pariteye göre,
- Pazarlıkla

belirlenebilmektedir.